

עפ"ת 22833/10/14 - גאודאת נדאף נגד מדינת ישראל

בית המשפט המחוזי בחיפה בשבתו כבית-משפט לערעורים פלייליים
27.11.14

עפ"ת 22833-10-14 נדאף נ' מדינת ישראל
תיק חיצוני:

בפני	כב' השופט כמאל סעב
המערער	גאודאת נדאף
נגד	
המשיבה	מדינת ישראל - ע"י פרקליטות מחוז חיפה - פלילי

ב"כ המערער: עו"ד מוחמד מסארווה

ב"כ המשיבה: עו"ד גויכמן

פסק דין

מבוא:

1. לפניי ערעור על גזר דינו של בית משפט השלום לתעבורה בחדרה, (להלן: "בית משפט לתעבורה"), אשר ניתן ביום 15/09/14, על ידי כב' ס. הנשיא השופט א. גופמן, בתיק פ"ל 5416-03-14.

העבירות בהן הורשע המערער:

2. המערער הורשע עפ"י הודאתו, בעבירות הבאות:

נהיגה בזמן פסילה - עבירה לפי סעיף 67 לפקודת התעבורה [נוסח חדש], התשכ"א - 1961 (להלן: "הפקודה"), נהיגה ללא רישיון נהיגה תקף - עבירה על סעיף 10 לפקודה, נהיגה ללא ביטוח - לפי סעיף 2 לפקודת ביטוח רכב מנועי [נוסח חדש] תש"ל - 1970 ועבירה של אי ציות להוראת שוטר - לפי תקנה 23(א)(1) לתקנות התעבורה.

עובדות כתב האישום:

3. ביום 20/03/14, סמוך לשעה 09:35, נהג המשיב, ברכבו, בכפר באקה אל גרביה, סמוך לכיכר ביר בורין, כאשר ביום 09/08/12 הוא נפסל, בנוכחותו, בבית משפט לתעבורה בחדרה, מלקבל או להחזיק רישיון נהיגה, לתקופה של 7 שנים.

4. המערער נהג כאמור, בזמן פסילה, ללא ביטוח תקף וללא רישיון נהיגה תקף, רישיון נהיגה שתוקפו פג בשנת 1990.

5. בנסיבות אלה, המערער לא ציית להוראת שוטר שהודיע לו כי הוא מעוכב והחל בבריחה רגלית.

תסקיר שירות המבחן:

6. המערער נשלח לשירות המבחן לקבלת תסקיר בעניינו בטרם גזירת דינו .

7. בתסקיר שירות המבחן נאמר כי המערער אלמן, אב ל- 6 ילדים ומובטל. המערער ניהל אורח חיים התמכרותי לסמים ולחובתו עבר פלילי מכביד.

8. המערער עבר טיפול גמילה ואף השתתף במסגרת טיפולית ב - "הוסטל" ובהמשך קיבל טיפול נוסף במהלך מאסרו.

9. המערער מתקשה להימנע מפעילות עבריינית בתחום התעבורה, לוקח סיכונים מבלי לתת את הדעת על השלכות מעשיו.

10. שירות המבחן התרשם שהמערער כיום נקי מסמים מזה כ- 5 שנים, וכי התהליך אותו עבר מאפשר לו לראות את אופן התנהלותו הבעייתי בצורה ברורה יותר.

11. מאז מות אשתו של המערער, עלתה אצלו מוטיבציה לשינוי אורח חייו וקיימת ירידה ברמת הסיכון להישנות מעשים דומים בעתיד.

12. שירות המבחן שם את הדגש על הליך שיקומי וטיפול, שכבר החל בו המערער ובשל כך, המליץ על העמדת המערער בצו מבחן למשך 18 חודש, במהלכם יפקחו על המערער ויעקבו אחר המשך הטיפול.

העונש שנגזר על המערער

13. בית המשפט לתעבורה, לאחר שעיין בתסקיר שירות המבחן ושמע את טיעוני הצדדים לעונש, החליט להשית על המערער את העונשים הבאים:

14 חודשי מאסר בפועל, הופעלו בחופף 14 חודשי מאסר מותנים נשוא תיק פל"א (חדרה) 232-08-12. עוד הוטלו על המערער 9 חודשי מאסר על תנאי למשך שנתיים, 7 שנים פסילה בפועל, וכן 24 חודשי פסילה על תנאי למשך שנתיים.

כאמור, הערעור מופנה כנגד חומרת העונש ובמיוחד לרכיב המאסר בפועל.

טענות הצדדים:

14. המערער טען כי בית משפט לתעבורה ביכר את האינטרס הציבורי על פני שאר שיקולי הענישה האחרים, שחשיבותם רבה מאוד, לגישתו.

15. עוד טען ב"כ המערער כי בית משפט לתעבורה נמנע מלקבוע מתחם ענישה הולם לעבירה הרלוונטית וסטה בצורה ניכרת ממתחם הענישה הראוי, באופן המצדיק התערבות ערכאת הערעור.

16. בנוסף טען כי מתחם הענישה בגין העבירות בהן הורשע המערער מתחיל ממאסר על תנאי עד למספר חודשי מאסר בפועל.

17. לטעת המערער, בית משפט לתעבורה לא העניק משקל ראוי להמלצת שירות המבחן להימנע מהטלת מאסר בפועל ולהסתפק בצו מבחן למשך 18 חודשים לצד עונשים נלווים.

18. ב"כ המערער הפנה לנסיבותיו האישיות של המערער וציין כי נסיבות חייו קשות, המערער מבוגר כבן 65, אב ל- 6 ילדים וסבא ל- 20 נכדים, סבל מהתמכרות ארוכה לסמים, הפסיק את השימוש בסמים מזה כ- 5 שנים עקב תהליך גמילה אישי.

המערער התחיל לחוש בדידות לאחר מות אשתו ביוני 2013, דבר המשפיע על המוטיבציה לערוך שינוי. עוד ציין כי המערער הביע חרטה כנה ועמוקה, גילה רצון לשיקום, נכונות לחזור למוטב, ולתקן את דרכיו. כיום, הוא מטופל במחלקת הרווחה, נותן דגימות שתן ומשתף פעולה.

19. ב"כ המערער הפנה לתיקון 113 לחוק העונשין וציין כי יש להעדיף את ההיבט הטיפולי-שיקומי בו מצוי המערער. עוד הפנה לעקרון ההלימה וציין כי בית משפט לתעבורה החמיר עם המערער עת הטיל

ענישה מוחשית והרתעתית בדמות מאסר בפועל למשך 14 חודשים, עונש החורג במידה קיצונית ממתחם הענישה ההולמת.

20. ב"כ המערער הדגיש כי המאסר המותנה בן ה- 14 חודשים והתלוי ועומד נגדו הנו ארוך ודרקוני, כך שלא היה מקום להפעילו בנסיבות העניין.

21. הסנגור הפנה לפסיקה בה קיבל בית משפט זה את הערעור, ביטל עונש המאסר בפועל והטיל תחתיו צו מבחן, בהתאם להמלצת שירות המבחן, תוך שהוא מפנה לפסקי דין בעפ"ת (חי') 3704-06-13, עפ"ת (חי') 9775-05-11 ועפ"ת (חי') 21656-07-13. לפסיקה זו אתייחס בהמשך.

22. על כן, ביקש ב"כ המערער לקבל את הערעור, לבטל את עונש המאסר בפועל ולהורות על הארכת המאסר המותנה בן 14 חודשים אשר הוטל עליו בתיק 232-08-12 לשנתיים נוספות, תוך הטלת צו מבחן למשך 18 חודשים בהתאם להמלצת שירות המבחן וכן להותיר יתר רכיבי הענישה על כנם.

23. בא כוח המשיבה ביקש לדחות את הערעור. ציין כי גזר הדין מנומק, מפורט, לא התעלם ממכלול השיקולים הן לחומרא והן לקולא ולכן אין מקום להתערב בו.

24. לדעת המשיבה, העונש אף מקל עם המערער וציינה כי בתי המשפט השונים עמדו על חומרתה של עבירת הנהיגה בזמן פסילה והצורך להטיל עונש הולם. עוד ציינה כי לחובת המערער עבר תעבורתי מכביד ועבר פלילי עשיר בגינם ריצה מאסרים בפועל. בנוסף ציינה כי לחובת המערער 20 הרשעות פליליות קודמות, שתי ההרשעות האחרונות בגין נהיגה בזמן פסילה שבגינן נדון לפסילות ארוכות ועונשי מאסר.

25. לטענת ב"כ המשיבה יש להבדיל בין המקרים שבפסקי הדין אליהם הפנה המערער לבין המקרה שלפנינו, בעיקר משום שמדובר בנסיבות שונות.

26. ב"כ המשיבה ציין כי המערער ביצע את העבירות כאשר תלוי ועומד נגדו מאסר מותנה בן 14 חודשים, דבר המלמד על כך שהוא לא הפנים את חומרת מעשיו. עוד ציין כי בית משפט לתעבורה הקל עם המערער עת הפעיל את המאסר המותנה בחופף.

27. בנוסף ציין ב"כ המשיבה כי בית משפט לתעבורה התייחס למתחם הענישה אם כי לא קבע טווח מדויק.

28. לטענת ב"כ המשיבה, בצדק לא קיבל בית משפט לתעבורה את המלצת שירות המבחן וסבר כי יש להעדיף את האינטרס הציבורי וההגנה על הנהגים והמשתמשים בדרך על פני מתן הזדמנות נוספת

למערער, כי ניתנו לו בעבר הזדמנויות רבות להשתקם, אך הוא שב וחזר לסורו.

דין והכרעה:

29. לאחר שעיינתי בהודעת הערעור, בגזר הדין, בגיליון ההרשעות הקודמות, בתסקיר שירות המבחן, בפסיקה שאליה הפנו הצדדים ובפסיקה אחרת, ושמעתי את טענות הצדדים, אני מחליט לדחות את הערעור.

30. אין חולק שהעבירות בהן נכשל המערער, חמורות מאוד ופוגעות בסדרי השלטון ובסדר הציבורי, במידה רבה.

31. הגם שנסיבותיו של המערער, כפי שבאו לידי ביטוי בתסקיר שירות המבחן, הן קשות ומורכבות, הרי שלא ניתן להתעלם מעברו התעבורתי המכביד.

המדובר במערער שלחובתו 17 הרשעות קודמות כששתי הרשעותיו האחרונות הן בגין עבירות של נהיגה בזמן פסילה למרות שרשינו פקע מזה זמן רב לפני ביצוען לאחר שהוא נידון לעונשי מאסר ופסילות ארוכות.

זאת ועוד, לחובתו 20 הרשעות קודמות בתחום הפלילי בגין עבירות שונות, הכוללות בין היתר, עבירת סמים, נהיגה בזמן פסילה, נהיגה ללא רשיון, גניבת רכב, התפרצות לדירה, תקיפה, שוד ועוד.

32. המערער מהווה דמות שלילית לכלל הציבור ובעיקר ציבור הנהגים. המערער לא היסס לסכן את הנהגים והמשתמשים בדרך עת נהג בהיותו פסול מלנהוג לתקופה ארוכה ואינו כשיר לנהוג.

זאת ועוד, יש להזכיר כי המערער ביצע את העבירות כאשר תלוי ועומד נגדו מאסר מותנה ארוך ובר הפעלה של 14 חודשים.

מדיניות הענישה הנהוגה:

33. כאמור, המערער הורשע בעבירה של נהיגה בזמן פסילה, הטמון בה סיכון בטיחותי הן לציבור הנהגים והן להולכי הרגל, ובעניין זה ראוי להפנות לרע"פ 3878/05 **יעקב בנגוזי נ' מדינת ישראל** (ניתנה ביום 26/5/05), (להלן: "**עניין בנגוזי**"), שם נקבע כי:

"העבירה אותה עבר המבקש היא חמורה ויש לבטא את חומרתה בענישה מרתיעה. נהיגה בכבישי הארץ בזמן פסילת רשיון טומנת בחובה סיכונים רבים לבטחונם של נוסעים ברכב והולכי רגל. יתר על

כן, ולא פחות מכך, היא משקפת התייחסות של ביזוי החוק וצווי בית המשפט. עניינו של המבקש חמור פי כמה, נוכח העובדה שנהיגתו במצב של פסילת רשיונו נעשתה בעת שהיה תלוי נגדו מאסר על תנאי של 12 חודשים בגין עבירה קודמת של נהיגה בזמן פסילת רשיון. בנסיבות אלה, אין צורך בחיזוק נוסף למסקנה המתבקשת כי מדובר בנאשם המזלזל זלזול עמוק בחוק, בצווי בית המשפט, ובחובתו הבסיסית לקיים את הכללים שהחברה קבעה להבטחת חייהם ושלומו של בני הציבור"

ראו גם רע"פ 1392/09 נתן אבנילוב נגד מדינת ישראל (ניתן ביום 5/3/09), רע"פ 665/11 אבו עמאר נ' מדינת ישראל (ניתן ביום 24/1/11) ורע"פ 3943/11 אסלם ברהום נגד מ"י (ניתנה ביום 27/5/11).

34. יודגש כי בעניין בנגוזי אישר בית משפט העליון עונש של שנת מאסר בפועל תוך הפעלה בחופף של עונש מאסר מותנה בן 12 חודשים למי שעבר ושב ועבר עבירה של נהיגה בזמן פסילה.

35. ברע"פ 1211/12 אברהם ישראלי נ' מדינת ישראל (ניתן ביום 15/2/12), שם דובר על נאשם בעל נסיבות אישיות חריגות, נעדר עבר פלילי שלא ריצה מאסר מעולם. על הנאשם הוטל עונש של מאסר בפועל למשך 8 חודשים בגין עבירה ראשונה של נהיגה בזמן פסילה. בית משפט העליון אישר את העונש.

36. במקרים אחרים, הוטל על נאשם בעל עבר תעבורתי מכביד ביותר, עונשי מאסר של 12 חודשי מאסר בפועל ופסילת הרישיון למשך שנים - ראו רע"פ 8013/13 מסעוד נגד מ"י (ניתנה ביום 13/12/13) ורע"פ 8253/10 שלמה גיא נ' מדינת ישראל, (ניתן ביום 9/1/11).

37. עוד ראוי להפנות לרע"פ 7982/13 עדיאל שגן (ניתן ביום 6/1/14), שם הורשע נאשם בעבירות נהיגה בזמן פסילה, נהיגה ללא רישיון נהיגה לסוג רכב, ושימוש ברכב ללא פוליסת ביטוח בת תוקף.

בית משפט לתעבורה נתן את דעתו לנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה, הכוללות עברו התעבורתי המכביד של הנאשם, הרשעות בגין שתי עבירות קודמות של נהיגה בזמן פסילה, וכן נסיבות חייו האישיות של הנאשם ומצבו הנפשי, ולכן קבע כי מתחם הענישה נע בין הימנעות מהטלת עונש מאסר בפועל לבין 3 שנות מאסר בפועל והטיל על הנאשם 15 חודשי מאסר לריצוי בפועל, תוך הפעלה בחופף של עונש מאסר מותנה בן 12 חודשים, 30 חודשי פסילה בפועל מלהחזיק או לקבל רישיון נהיגה, תוך הפעלה בחופף של עונש פסילה מותנית למשך 12 חודשים מתיק אחר ורכיבי ענישה אחרים. ערעור הנאשם על גזר הדין נדחה בבית המשפט המחוזי וגם הבקשה למתן רשות ערעור נדחתה על ידי בית המשפט העליון.

38. עיון בפסיקה מעלה כי מתחם העונש ההולם בעבירה של נהיגה בזמן פסילה נע בין מאסר מותנה הכולל פסילת רישיון נהיגה לתקופה ממושכת, עד 24 חודשי מאסר בפועל וכי תקופת המאסר בפועל, תקבע בהתאם לנסיבות והעבר התעבורתי.

39. ראוי לציין כי ערכאת הערעור אינה נוטה להתערב בגזר הדין של הערכאה הדיונית אלא במקרים חריגים בהם נפלה טעות בגזר הדין או שהעונש חרג במידה קיצונית מרמת הענישה המקובלת במקרים דומים - ראו לעניין זה: ע"פ 3091/08 טרייגר נ' מדינת ישראל (ניתן ביום 29/1/09), ע"פ 6681/09 אלחטיב נגד מדינת ישראל (ניתן ביום 13/1/10), ע"פ 9097/05 מדינת ישראל נ' ורשילובסקי (ניתן ביום 3/7/06), ע"פ 4594/11 עלא עדס נ' מדינת ישראל, (ניתן ביום 29/1/13) וע"פ 8589/12 חאלד ביאטרה נ' מדינת ישראל, (ניתן ביום 28/1/13).

40. עניינו של המערער אינו נמנה עם המקרים החריגים המצדיקים התערבות ערכאת הערעור. רכיבי הענישה שהוטלו על המערער מאוזנים וסבירים.

41. לא נעלמה מעיני המלצת שירות המבחן. יחד עם זאת אציין כי עניינו של המערער חמור מאוד נוכח העובדה שנהיגתו במצב של פסילת רישונו נעשתה בעת שהיה תלוי נגדו מאסר על תנאי של 14 חודשים, בגין עבירות קודמות של נהיגה בזמן פסילה, וללא רישיון נהיגה, שפג תוקפו בשנת 1990, חרף כל אלה, המערער שב וביצע אותן עבירות פעם נוספת, אלא שהפעם תוך ביצוע עבירה נוספת של אי ציות להוראת שוטר.

יודגש, כי שירות המבחן לא הביא נימוקים כבדי משקל המבססים את המלצתו, פרט לעבודה כי המערער החל בהליך שיקומי שחשיבותו רבה ובנסיבות מסוימות מכרעת.

עוד יודגש, כי שירות המבחן ציין בתסקירו כי המערער, על אף גמילתו מסמים והפסקת מעורבותו בפלילים, הוא:

"מתקשה להימנע מהמשך פעילות מפרת חוק בתחום התעבורה והמשך לקחת על עצמו סיכונים, ללא חשיבה על השלכות מעשיו".

זאת ועוד לא התעלמתי מהפסיקה שלי שאליה הפנה הסנגור (בסעיף 21 לעיל), זאת בהתחשב בשוני ובחומרה הרבה, כפי שפרטתי לעיל, שיש במקרה שבפני לעומת אותם מקרים אליהם הפנה, ראוי גם להזכיר כי כל מקרה ונסיבותיו ובמקרה שלפנינו הנסיבות שונות בהרבה וחמורות יותר.

42. מכל האמור לעיל אני דוחה את הערעור.

43. כאן המקום לציין כי בית המשפט לתעבורה אף הקל עם המערער עת הפעיל את המאסר המותנה בחופף, מבלי שיונחו בפניו נימוקים לכך כדרישת סעיף 58 לחוק העונשין ופסיקת בית המשפט העליון - לעניין זה ראו ע"פ 4716/12 מדינת ישראל נגד עידן דטסה (ניתן ביום 6/6/13); ע"פ 645/09 טאייב נ' מדינת ישראל (ניתן ביום 13/1/10) וע"פ 10228/05 רובאעי נ' מדינת ישראל (ניתן ביום 26/6/06); וע"פ 3869/09 יצחק סלימן נגד מדינת ישראל (ניתן ביום 28.12.09), שם קבע בית המשפט העליון כי:

"רק בנסיבות מיוחדות רשאי בית המשפט לקבוע כי המאסר המותנה שהופעל ירוצה בחופף לעונש המאסר שנגזר בגין העבירה הנוספת. החוק דורש כי תקופות המאסר יחפפו רק אם קיימים "טעמים

שיירשמו".

טעמים כאלה לא היו בעניינו של המערער. סוף דבר הערעור נדחה.

44. אם ניתן צו עיכוב ביצוע העונש, בטל בזה הצו ועל המערער להתייבב לריצוי עונשו לאלתר.

ניתן היום, ב' כסלו תשע"ה, 24 נובמבר 2014, במעמד המערער בעצמו, בא כוחו עו"ד מוחמד מסארווה ובר כוח המשיבה עו"ד אדם סרי.